higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

NKR VLAK 3

(Eerste vraestel)

13 November 2023

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1: INTERNETARTIKEL

Nasienriglyne vir die begripstoets.

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Geen penalisering waar antwoorde nie in volsinne geskryf is nie.
- Geen penalisering wanneer aanhalingstekens ontbreek.
- Geen woord in ’n ander taal word as antwoord aanvaar nie. Indien die woord(e) egter toegedruk word en dit beïnvloed nie die betekenis nie, word die antwoord as korrek aanvaar.
- Waar die antwoord in meer as een sin aangebied word, maar tog tot die antwoord lei, is dit korrek.
- Indien twee of meer feite vereis word, word slegs die eerste twee of meer feite in volgorde nagesien.
- Spesifieke opdragte soos bv. **EEN WOORD/OPEENVOLGENDE WOORDE/ ’n SINSDEEL/EEN SIN** moet uitgevoer word. Die kandidaat mag een woord in ’n sin aanbied:
  Die een woord is …
  Die woord wat dit vir ons sê, is …
- Geen penalisering indien die antwoord ’n direkte aanhaling is nie.
- Waar (Ja)/Onwaar (Nee) vrae:
  Eerste deel korrek en motivering verkeerd/ontbreek (1)
  Eerste deel verkeerd en motivering verkeerd (0)
  Eerste deel ontbreek en motivering korrek (0)

VRAAG 1

1.1 Andries Gouws✓ (1)

1.2 1.2.2✓/Personifikasie (1)

1.3 Sy is ’n ekoloog✓ en ’n opgeleide hommeltuig-vlieënier.✓ (2)

1.4 Dit kan langer in die lug bly✓ en dus verder vlieg.✓ (2)

1.5 Landbou✓ en natuurbewaring.✓ (2)

1.6 Vyandelike stellings✓ en bewegings.✓ (2)

1.7 66%.✓ (1)

1.8 Die weer kan daar vinnig verander.✓ (1)

1.9 Dit is uitheemse plante wat nie daar hoort nie✓ (Enige relevante beskrywing) (1)

Kopiereg voorbehou

1.10 Onwaar.✓ "...wild te tel."✓
(Penaliseer NIE vir ontbrekende aanhalingstekens) (2)

1.11 Soektogte✓ /reddingstogte. (1)

1.12 Nie deeglike instandhouding nie.✓ Nie goeie beplanning nie.✓ (2)

1.13 Mense lees nie die gebruiksaanwysings nie✓ en sleutel nie die tuisbasis se koördinate in nie.✓ (2)

1.14 Buitengewone koue✓ en hitte.✓ (2)

1.15 Vastevlerkvliegtuie✓ en helikopters.✓ (2)

1.16
- Kranse
- Oorhangrotse
- Diep valleie (Enige 2 × 1) (2)

1.17 Dit kos baie minder of net 'n klein deeltjie van 'n vliegtuig s'n.✓✓
(Enige relevante antwoord) (2)

1.18 Hoe hoër die hommeltuig vlieg hoe dunner raak die lug✓ en daar is lug-strome wat nie op die grond gevoel word nie.✓ (2)

1.19 Feit,✓ anders kan botsings met ander vliegtuie plaasvind.✓ (2)

1.20 "… ongewenste en onvoorsiene."✓
(Penaliseer NIE vir ontbrekende aanhalingstekens) (1)

1.21 Grootte,✓ tipe,✓ kleur. (Enige TWEE) (2)

1.22 Daar is baie reëls en regulasies waaraan voldoen moet word om 'n hommeltuig te besit.✓✓ /Dat hy nie enige plek/tyd of sonder toesig daarmee kan rondvlieg nie. (Enige relevante antwoord) (2)

1.23 Voordeel✓ want in noodgevalle kan vinniger tot aksie oorgegaan word deur 'n hommeltuig te gebruik.✓

OF

Nadeel. Ongemagtigde gebruik kan mense se privaatheid skend of dit kan vir spioenasie gebruik word. (2)
[40]

TOTAAL AFDELING A 40

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2: TYDSKRIFARTIKEL

Maksimum van 80 woorde
8 FEITE

1. Hommeltuie benodig goeie instandhouding en beplanning.
2. Daar is belangrike gebruiksaanwysings wat gevolg moet word.
3. Die tuisbasis se koördinate moet ingesleutel word.
4. Koue en hitte kan die werking van die hommeltuig beïnvloed.
5. Wind kan die reikafstand korter maak en hoogte kan die hanteerbaarheid beïnvloed.
6. Vliegroetes moet deeglik beplan word om botsings met vliegtuie te voorkom.
7. Op wildsplase kan dit spanning by diere veroorsaak.
8. Om ŉ lisensie te bekom, is ŉ lang en duur proses en daar is baie regulasies.

(78 WOORDE) **[10]**

ASSESSERINGSRIGLYNE

ALGEMEEN
Lees die hele opsomming om ŉ geheelindruk van die opsomming te kry.

PUNTE WORD SOOS VOLG TOEGEKEN:
- Feite: 8 punte
- Taal: 2 punte

DUI DIE PUNTE SÓ AAN:

STAP 1: FEITE (8)
- Slegs feite wat in **volsinne** aangebied word, verdien punte.
- (ŉ Volsin het ŉ werkwoord).

<u>Penaliseer dan:</u>
- **Verkeerde formaat (-1)**
- **Woorde nie aangedui nie (-1)**
- **Aanhaling (-0/1/2)**

= TOTAAL

STAP 2: FEITE MET TAALFOUTE

ELKE taalfout (grammatika, spelling en punktuasie) in ELKE feit word aangedui, ook verkeerde feite, daarna getel en soos volg bereken:

0 - 3 foute:	2 punte
4 - 10 foute:	verdien 1 punt
11 en meer	geen punte word toegeken nie

TIPIESE TAALFOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin (bv. ondw. + ww. + voorw.)
- Woordorde in saamgestelde sinne (Voegwoorde 1, 2 en 3)
- Omgekeerde woordorde
- Tyd, wyse, plek
- Direkte vertaling (moedertaalinvloed)
- Dubbele negatief
- Voornaamwoorde
- Lydende vorm
- Infinitief

STAP 3: FORMAAT (- 1)

Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied:

- Volsinne
- Puntsgewys.

Penaliseer met 1 punt indien die opsomming nie puntsgewys aangebied is nie.

STAP 4: GETAL WOORDE (nie aangedui nie -1)

- Kandidate MOET die **korrekte** getal woorde aandui.
- Indien die kandidaat nalaat om die getal woorde aan te dui, of die verkeerde getal woorde is aangedui, penaliseer **met een punt** aan die einde.

STAP 5: AANHALINGS (-0/1/2)

- Vir **direkte aanhalings** van sinne word daar soos volg gepenaliseer:

1–3 volledige sinne aangehaal:	geen penalisering nie
4–5 volledige sinne aangehaal:	trek 1 punt af van kandidaat se totaal
6–7 volledige sinne aangehaal:	trek 2 punte af van kandidaat se totaal

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: VISUELE TEKSTE

VRAAG 3: STROKIESPRENT

3.1 Op die sportveld✓/sokkerveld/rugbyveld. Neelsie en die ander leerders het sportdrag of oefendrag aan.✓ (2)

3.2 B✓/te vermaak. (1)

3.3 Meneer praat hard OF Meneer skree die opdrag uit. (1)

3.4 B (1)

3.5 Hulle trap met hul bene asof hulle fietsry soos Meneer gesê het. (1)

3.6 Hy lê op die grond en hy is moeg✓en hy doen nie oefening nie.✓
(Enige relevante antwoord) (2)

3.7 Sokker OF rugby.✓ Die leerders se kleredrag en sportskoene dui daarop.✓ (2)
[10]

VRAAG 4: ADVERTENSIE

4.1 B✓/Musica (1)

4.2 C✓/musiekliefhebbers (1)

4.3 Atlantiese (oseaan)✓ (1)

4.4
- Reën
- Wind
- Koue
- Hitte (Enige 2 × 1) (2)

4.5
- Rotte
- Skeurbuik (2)

4.6 Dit het veroorsaak dat die boot dae lank op dieselfde plek in die see rondgedobber het.✓/Hulle kon nie verder seil nie. (Enige relevante antwoord) (2)

4.7 Personifikasie. (1)

4.8 Skeurbuik✓ a.g.v. n gebrek aan groente en vrugte✓/vitamineryke voedsel. (2)

4.9 "… of jy loop op die plank met die klap van haaikake onder jou."
(Penaliseer NIE as geen aanhalingstekens) (2)

4.10 Hy was die leier van die eerste ekspedisie wat om die suidpunt van Afrika gevaar het. (2)

4.11 Daar was nie yskaste in daardie dae op die skepe nie. (1)

4.12 B✓/reklamefoefie. (1)

4.13 "… winkels wyd verspreid…"✓
(Penaliseer NIE as geen aanhalingstekens) (1)

4.14 A✓/muit. (1)
[20]

TOTAAL AFDELING C: 30

AFDELING D: TAAL IN PRAKTYK

VRAAG 5: KREATIEWE TEKSTE

5.1 E
5.2 D
5.3 A
5.4 B
5.5 C

(5 × 2) **[10]**

VRAAG 6: TYDSKRIFARTIKEL

6.1 Beklemtoning van die sin.✓ (1)
6.2 skrywer✓ (1)
6.3 dr**.**✓ (1)
6.4 onaangename✓ (1)
6.5 ding**e**✓ (1)
6.6 Frans sê dat jy egter nie jou organe✓ na jou dood kan gebruik nie.✓ (2)
Frans sê jy kan egter nie jou organe na jou dood gebruik nie.
6.7 groot**ste**✓ (1)
6.8 ge**-**re**-**gi**-**streer✓ (1)
6.9 ongesond✓ (1)
6.10 pasiënt**e**✓ (1)
6.11 Figuurlik✓Organe kan nie werklik op die rak sit nie.✓ (2)
6.12 Kroniese✓/**Ch**roniese (1)
6.13 b**eï**nvloed✓ (1)
6.14 om✓ (1)
6.15 Vyf honderd en twaalf OF vyf-honderd-en-twaalf OF vyfhonderd en twaalf OF vyfhonderd-en-twaalf✓ (1)
6.16 Jy kan egter jou familie**,**✓ (komma) vriende en naasbestaandes inlig. (1)
6.17 verplee**gster**✓ (1)
6.18 Dit is **nie**✓ vinnig en maklik om as 'n orgaanskenker te registreer **nie**.✓ (2)
6.19 Dit is 'n **vraag**sin.✓✓ (2)
6.20 Dit is Engelse woorde in 'n Afrikaanse teks.✓✓ (2)

6.21 nommer**tjie**✓ (1)
6.22 verniet✓ (1)
6.23 **Wat** gaan hulle vir jou stuur?✓✓ (2)
6.24 identiteit**s**dokument✓ (1)
[30]

TOTAAL AFDELING D: 30

AFDELING E: AFDELING E: KOMMUNIKASIE IN PRAKTYK

VRAAG 7: VERGADERINGS

7.1
- Moet voor die tyd by vergadering arriveer met ledelys en notule.
- Sirkuleer bywoningsregister en teken verskonings aan.
- Teken aan hoe laat vergadering begin en eindig.
- Hou notule.

(Enige 3 × 1) (3)

7.2 Onpartydig,✓ ferm,✓ taktvol✓ en goeie oordeelsvermoë.✓
(Enige VIER eienskappe) (4)

7.3 Mag deur enige lid van die publiek bygewoon word.✓ Sulke vergaderings word in koerante en op plakkate geadverteer,✓ bv. politieke byeenkomste.✓
(Enige soortgelyke verduideliking) (3)

7.4
7.4.1 B
7.4.2 C
7.4.3 A
7.4.4 E
7.4.5 D
7.4.6 G
7.4.7 F
7.4.8 I
7.4.9 J
7.4.10 H

(10 × 1) (10)
[20]

VRAAG 8: ONDERHOUDE EN AANBIEDINGS

8.1 Dit is 'n voorafplande formele ontmoeting✓ waar 'n onderhoudvoerder✓ die ondervraagde/applikant✓ ondervra. Die doel is om inligting uit te ruil.✓ (4)

8.2
8.2.1 B
8.2.2 D
8.2.3 A
8.2.4 E
8.2.5 C

(5 × 1) (5)

8.3 Paneel (1)
[10]

TOTAAL AFDELING E: 30
GROOTTOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou